

debatt

Samfunnsredaktør Hilde Sandvik
debatt@bt.no – telefon 55 21 46 08 (10.00-11.30)
Redaksjon: Ingvild Sæterstøl, Egil Horne Mikkelsen og Aslaug Eide.

Biskopen om homoseremoni

BT skriver følgende: «Bjergvin-biskop Halvor Nordhaug hadde på forhånd godkjent teksten som ble benyttet ved seremonien. Men biskopen satte som betingelse at seremonien skulle være privat og at forberedelse og handling ikke skulle foregå i en menighetskirke knyttet direkte til Den norske kirke. Paret og presten måtte også på forhånd inngå en avtale med kirken om at forberedelse og handling ikke skulle gjøres kjent i media.»

Her er mye galt: Det stemmer ikke at jeg hadde godkjent noen tekst på forhånd. Grunnen til dette er at presten i henhold til Bispemøtets vedtak fra 2008 handler på eget ansvar. Det stemmer heller ikke at jeg krevde at dette skulle ikke skje i en menighetskirke, også Korskirken tilhører Den norske kirke og det er ingen prinsipiell forskjell på denne og andre kirker.

Det stemmer derimot at jeg ba om at forberedelse og handling skulle ha privat karakter og ikke gjøres kjent i media, selv om jeg selvsagt var klar over at media sikkert ville skrive om visjonen, slik det også skjedde. Også her var min holdning i henhold til Bispemøtets vedtak som legger opp til en lavprofilert handling, og ikke en feiring som minner om en ekteskapsinngåelse.

HALVOR NORDHAUG

Hylekoret

ET ANONYMT innlegg i Bergens Tidende 30 september tar opp et meget alvorlig og nødvendig spørsmål i vår tid, ved å henlede oppmerksomheten på en del vesteradikalere. Et hylekor som styrker despotenes fremmarsj, og lar millioner av mennesker leve i den ytterste nød med stor fare for egne liv. Hitler var først og fremst en meget stor fare og død for millioner av tyskere. Demest for store deler av vår verden. Despoter må stoppes der de er.

SOKNEPREST Peter Robberstad, sist i Sandnes, satt to år i dødsleir i Tyskland, blant annet for å ha vært med i sin tid som sokneprest i Bømlø, å berge livet til to bergenske jødebarn fra den visse død i Hitlers gasskammer. På dødsleiet ble han spurt om han ville delta i dette arbeidet en gang til. «Ja, det er ethvert menneskes plikt å hjelpe enhver som er i livsfare, men mitt legeme hadde ikke klart to slike omganger». Sør-Korea er et eksempel. Hylekoret fra de fleste verdenshjørner, også i USA, var på plass der. Sør-Korea var nær jevnet med jorden. Hylekoret vant en halv seier. I Nord-Korea lider i dag store deler av befolkningen nå. Takket være FN og ikke minst USA, er Sør-Korea et eksempel til etterfølgelse. Vår nasjon kan være stolt av den skjerv som blei rakt det koreanske folk også direkte under Krigen.

I DAG ER Sør-Korea gått fra å være et mottakerland av hjelp til å yte hjelp. I år er det 60 år siden krigen kom til et land som var helt overberedt på krig. Det tjener Bergens Tidende til stor ære at et så riktig innlegg kommer på trykk. Et ord i rett tid og absolutt til ettertanke også for hylekoret.

KJELL STEINSVAG
BREMNES

De få gangene jeg har brukt Bybanen har det skjedd mye rart. Hva opplever ikke folk som bruker den daglig?

En sporvogn til besvær

BYBANEN

Magnus Jakobsen
Bergen

TOG, TRIKK og bybane er ensbetydende med problemer. Kan de som driver Bybanen gi meg noen vettuge svar? Jeg er ikke den ivrigste bruker av banen, jeg bruker mest beina. Men ved noen anledninger er den grei å ha. For det første, nesten hver gang jeg har kjøpt billett på automatene og bruker disse, bråker automaten på Bybanen og opplyser meg om at jeg er uhederlig. «Andre-gangsbruk» står det på skjermen og både rødt lys og lyd opplyser alle medpassasjerer om at jeg ikke har betalt. Til tross for at billetten er lovlig kjøpt sekunder før jeg går på banen.

På stasjon Wergeland legger jeg på kr 25. Ingen billett kommer ut. Så setter jeg i kortet mitt og det blir belastet, men ingen billett kommer ut. Jeg gikk på likevel, jeg hadde et møte jeg måtte rekke, og samvittigheten var god, men det er ikke like sikkert at en kontrollør hadde stolt på min samvittighet.

JEG KOM TIL stasjon Wergeland en morgen. Mange som ventet i forhold til tiden på døgnet. Lurte litt, og begynte en liten passiar med en som allerede var der. Han meddelte at han hadde stått der i ca. 30 min, ingen «bane». Vi ble enige om å trykke på telefonknappen for å få noe informasjon. Resultatet var forbløffende. I ca. 5 minutter var det en stem-

BYBANEN: Innsenderen har opplevd mye rart de gangene han har brukt Bybanen.

ARKIVFOTO: PAUL SIGVE AMUNDSEN

me som repeterte at de forsøkte å nå operatoren.

Etter disse fem minuttene kom beskjeden om at operatoren ikke var tilgjengelig. Kan ikke lystavlene på stasjonene brukes til annet enn å gi informasjon om tider som ikke stemmer? Kan det ikke stå f.eks. at uhell medfører forsinkelser?

JEG TOK BYBANEN fra Bystasjonen til Wergeland nylig. Idet jeg går på ser jeg jo ikke på skiltet i taket, men forundringen ble stor

da vi kom til Nygaard. De fleste tonene av den nystemte klinget og annonserte Bystasjonen, og det sto til og med Bystasjonen på skiltet inne i kupeen. Vet ikke Bybanen hvor den er? (det er i alle fall tredje gang jeg opplever dette, på forskjellige stasjoner).

Når det gjelder billetter går det nok med en regnskog eller to: Jeg kjøper enkeltbillett. Så kommer billetten, deretter en kvittering på den, og om jeg bruker kort, så får jeg forsyne meg en papirlapp til.

DEN SISTE forstår jeg er bekrefteelse på at jeg har brukt kortet mitt, det får jeg ikke i betalingsautomater ved parkering. Men, hvorfor kan ikke alle nødvendige data printes på billetten? Til slutt, lysene over dørene: Hvorfor kan ikke de vise grønt på den siden dørene skal åpnes på ved neste stasjon? De viser jo grønt på begge sider, mao, du kan gå av etter fritt valg, men det kan du jo ikke. Rom for endringer? Dette og mer til, på noen få turer. Hva med dem som reiser daglig?

Maken til arroganse!

ARKIVERING

Vilde Røinge
leder av Norsk Arkivråd

NYLIG LA Riksrevisjonen frem en rapport om status for de kommunale arkivene. Det er begreidelig lesing, ikke bare for arkivarer, men for oss alle. Det står såpass dårlig til at det kan fore til en svekkelse av borgernes rettsikkerhet. I innledningen skriver Riksrevisjonen at Kulturdepartementet har et overordnet ansvar for å forsvare seg om at arbeidet i kommunal arkiv sektor fungerer som forutsatt, og at nødvendig tilsyns og veiledningsarbeid blir ivarettatt av Arkivverket. Således er avdekkningen av alle mangler, og konklusjonen til Riksrevisjonen, en knusende dom over mangelfull overordnet statlig styring og oppfølging.

NORSK ARKIVRÅD er Norges største interesseorganisasjon for arkiv og arkivdanning. Vi er opptatt av hva som skjer i det øyeblik-

ket arkivene skapes, at arkivdanning skjer på best mulig måte, også i et langsiktig perspektiv. For det er i arkivdanningen vi legger grunnlaget for hva som finnes i de historiske arkivene. I dag skjer all arkivdanning elektronisk og det er store utfordringer med dokumentfangst til arkivene fra fagsystemer, den enkeltes e-post, sms, hjemmesider etc. Det er også krevende å sikre integritet, autentisitet, konfidensialitet og hvilken sammenheng for eksempel en enkeltstående sms inngår i.

DEN STØRSTE UTFORDRINGEN vår er imidlertid at det ikke er noen instans som har ansvaret på et nasjonalt plan. Det blir opp til hver enkelt arkivskaper å sørge for at arkivdanningen skjer på best mulig måte, om det så er en kommune, et privat foretak eller en statlig etat. Når Riksrevisjonen nå har undersøkt og pekt på store mangler i måten kommunene drifter sine arkiver på, er det ingen grunn til å tro

at det står bedre til andre steder. Spørsmålet er om det vil hjelpe på situasjonen om Kulturdepartementet eller Arkivverket får klarere ansvarsforhold og ytterligere midler? Vi i Norsk Arkivråd tror det må andre grep til.

DA EN SMILENDE fornyingsminister Rigmor Aasrud stolt proklamerte, ved lansering av Offentlig Elektronisk Postjournal (OEP) i mai, at OEP er «et verktøy for demokrati og innbyggermedvirkning», burde hun og hennes departement også ta innover seg at det er store utfordringer knyttet til dette feltet som forelopig ingen tar ansvaret for. Alle arkivstillinger tilknyttet ABM-utvikling (Statens sentrer for arkiv, bibliotek og museum), som legges ned ved nyttår, er foreslått overflyttet til Norsk Kulturråd. Dette forsterker kun det allerede etablerte arkivbegrepet, at dette dreier seg om de historiske arkivene, vår felles hukommelse. Men hva med arkivdanningen? De utfordringene hver enkelt

levende arkivskaper står overfor idet arkivene skapes? Også i kommunene? Riksarkivaren definerer ikke dette som sitt ansvar, ei heller Kulturdepartementet.

NORSK ARKIVRÅD sendte i juni brev til både Kulturdepartementet (KUD) og Fornyings- og administrasjonsdepartementet (FAD) der vi ba dem vurdere om noen av ABM-utviklings arkivstillinger burde overflyttes til Direktoratet for forvaltning og IKT (DIFI). Dette i tråd med DIFIs formål og ansvarsområder ellers. FAD har svart at dette må KUD svare på. KUD har svart at vi i Norsk Arkivråd må lese St.meld. 20 (2009-2010) om omorganisering av ABM-utvikling nøyer. Ingen kommentar har de kostet på seg til vår argumentasjon rundt å få en nasjonalt ansvarlig instans for arkivdanningfeltet. Maken til arroganse! Riksrevisjonens rapport aktualiserer bare vår problemstilling og forslag til tiltak. Nå!